

GDAŃSZCZANIN 2020
projekt aktualizacji
z uwzględnieniem propozycji zespołów roboczych
Gdańskiej Rady Oświatowej

*„Nie pokonamy kolejnego progu cywilizacyjnych wyzwań i nie pozyskamy zaangażowania młodych,
jeżeli skażemy ich na przypadkową ofertę edukacyjną i nie najlepiej działające szkoły”
Z raportu „Młodzi 2011”*

Edukacja musi nadążać za dynamicznie zmieniającą się rzeczywistością. W obecnej postaci nie jest efektywna. Konieczne jest jej lepsze dostosowanie do nowych wyzwań. Podstawową słabością polskiej edukacji jest jej mała zdolność do przełamywania ograniczeń środowiska społecznego. Potrzebne są reformy skierowane do wnętrza szkoły (za raportem *Młodzi 2011*). Obejmować one powinny zmiany programowe i metodyczne, a także zasady doboru kadry. Dopełnieniem powinny być działania wspierające powstawanie instytucji doradztwa zawodowego i osobistego (za raportem *Młodzi 2011*). Wymaga to zmiany sposobu inwestowania w edukację. Dla gdańskiej edukacji oznacza to konieczność racjonalizacji wydatków. Obecnie jesteśmy na drugim miejscu w kraju, jeśli chodzi o wydatki na jednego ucznia przekraczające wysokość subwencji, osiągnięcia edukacyjne uczniów natomiast plasują się na poziomie średniej krajowej.

Planując rozwój edukacji w Gdańsku winniśmy wskazać i przyjąć priorytety. Bardzo istotnym uwarunkowaniem, wpływającym na realizację poniższych wyzwań, są zmiany demograficzne, sytuacja społeczno-gospodarcza naszego miasta, regionu, Polski i Europy. Kluczowych jest sześć zagadnień:

1. Oferta adresowana do dzieci najmłodszych zawierać musi zarówno **edukację przedszkolną, jak i wczesne wspomaganie rozwoju**. Konieczne jest uelastycznienie form opieki i edukacji przedszkolnej dostosowanych do różnych potrzeb rodzin, a także podniesienie kompetencji opiekunów i nauczycieli przedszkoli, zwłaszcza w zakresie diagnozy i wspomagania rozwoju psychoruchowego i społecznego dziecka, metod wczesnego wspomagania, określania dojrzałości szkolnej.
2. **Obniżenie wieku szkolnego jest istotnym wyzwaniem.** Wyzwanie niosą także zmiany podstaw programowych, konieczność dostosowania metodyki uczenia do nowych technologii i instrumentów.
3. Istotnym uwarunkowaniem niskiej jakości edukacji zawodowej jest brak **jej związku z potrzebami rynku pracy, zmieniającymi się kierunkami rozwoju i nowymi technologiami**.
4. Ponadgimnazjalne szkolnictwo ogólnokształcące przeżywa również okres potrzebnej transformacji **w kierunku pogłębionego przygotowania do rodzaju i kierunku wybieranych studiów oraz pogłębionego kształcenia kluczowych kompetencji**.
5. **Głębokiej reformy wymaga kształcenie dorosłych oraz oferta kształcenia ustawicznego.** Cele jakim służyć powinna ta reforma, to nie tylko zmieniające się potrzeby rynku pracy wymagające nabywania nowych kompetencji, ale także

potrzeby rozwojowe dorosłych. Konieczne jest także tworzenie oferty kształcenia ustawicznego dla osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

6. Wszystkie wyżej wymienione wyzwania i potrzeby wymagają **restrukturyzacji sieci szkół i placówek, racjonalizacji gospodarowania zasobami ludzkimi infrastrukturalnymi i finansowymi**. Dla efektywności tych działań konieczne jest precyzyjne wyznaczenie celów i priorytetów, zbudowanie harmonogramów działań, monitorowanie i ewaluacja ich realizacji.

I. Wstęp – dlaczego zmieniamy dotychczasowy program?

- został częściowo zrealizowany
- nastąpiły zmiany prawne
- następuje obniżanie wieku szkolnego
- nastąpiły zmiany w szkolnictwie zawodowym
- przyjęto nową podstawę programową
- określona została nowa formuła egzaminów zewnętrznych
- mają miejsce zmiany demograficzne
- zmienia się sytuacja społeczno-gospodarcza Gdańska

II. Ewaluacja Gdańszczanina 2020 – co udało się zrealizować z programu (prezentacja)?

III. Misja

**WYKSZTAŁCONY GDAŃSZCZANIN W PEŁNI WYKORZYSTUJĄCY SWÓJ
POTENCJAŁ ROZWOJOWY W DYNAMICZNIE ZMIENIAJĄCYM SIĘ ŚWIECIE**

*Pełen rozwój potencjału intelektualnego mieszkańców w optymalnych warunkach
i z udziałem kompetentnej kadry nauczycielskiej.*

IV. Cele strategiczne, operacyjne, działania i poddziałania

W celach strategicznych zakłada się powszechność edukacji wczesnodziecięcej i edukacji dorosłych jako dwóch filarów uczenia się przez całe życie oraz wysoką jakość kształcenia na wszystkich poziomach edukacyjnych. Są nimi:

- I. Efektywnie zarządzana sieć placówek oświatowych
- II. Dostępność edukacji wczesnodziecięcej
- III. Wysoka jakość edukacji szkolnej
- IV. Uczestnictwo dzieci i młodzieży w życiu społecznym w czasie szkolnym i pozaszkolnym
- V. Powszechność i efektywność uczenia się przez całe życie

Cel strategiczny I. Efektywnie zarządzana sieć placówek oświatowych		
Cele operacyjne	Działania	Poddziałania
I. 1. Standaryzacja usług edukacyjnych	• Utrzymanie przyjętych wskaźników	• zachowanie wskaźników liczebności uczniów w oddziałach (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne) • zachowanie bezpiecznej dla funkcjonowania szkoły liczby oddziałów i wskaźnika zmianowości
	• Standaryzacja zatrudnienia pracowników merytorycznych, administracji i obsługi	• zdiagnozowanie zasobów i opracowanie standardów; • dostosowanie zatrudnienia administracji i obsługi do ekonomicznego zaspakajania potrzeb (CUW, usługi zewnętrzne)
	• Standaryzacja funkcjonowania świetlic w szkołach i innych placówkach	• określenie standardów dla świetlic o różnych zadaniach; • korzystanie z pomocy organizacji pozarządowych w prowadzeniu świetlic o różnych zadaniach
	• Standaryzacja wsparcia uczniów, nauczycieli i rodziców opieką psychologiczną i pedagogiczną	• efektywna praca zespołów interdyscyplinarnych; • wsparcie dla szkół w ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej; • wdrażanie wniosków z nadzoru pedagogicznego
	• Współpraca z rodzicami	• podnoszenie kompetencji wychowawczych nauczycieli i współpracy z rodzicami; • popularyzacja szkoły dla rodziców; • upowszechnienie i pełna współpraca z radami rodziców i radami szkół; • opracowanie systemu wymiany informacji, m.in. opracowanie standardu informatora szkolnego dla rodzica, „Poradniki edukacyjne o szkołach ponadgimnazjalnych i gimnazjach”

Materiał roboczy przekazany do konsultacji

	- Wypracowanie zasad współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym m.in. z: - instytucjami rynku pracy (urzędy pracy, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego, instytucje partnerstwa lokalnego), - pracodawcami i organizacjami pracodawców, - Centrum Kształcenia Praktycznego, - firmami i przedsiębiorstwami, - organizacjami pozarządowymi, - szkołami wyższymi, - instytucjami naukowo-badawczymi, - jednostkami samorządu terytorialnego, - radą miasta, radami dzielnic	- opracowanie i wdrożenie modelu współpracy szkół zawodowych z pracodawcami: - powołanie rad programowych w szkołach zawodowych, - podnoszenie świadomości pracodawców dot. ich roli w kształceniu młodzieży w tym społeczna odpowiedzialność za proces kształcenia; - opracowanie szkolnego modelu współpracy ze szkołami wyższymi; - opracowanie szkolnego modelu aktywności społecznej uczniów z uwzględnieniem wolontariatu
	Ocena pracy szkoły, publikacja i rankingowanie	- opracowanie wzorców oceny różnych typów szkół, uwzględniając: różnorodność obszarów, wskaźników i podmiotów oceniających; - wypracowanie modelu udostępniania informacji o szkole; - analiza zatrudnialności absolwentów szkół poprzez monitorowanie ich losów
	Standaryzacja bazy i wyposażenia różnych placówek oświatowych	- standaryzacja wyposażenia dostosowanego do określonych typów szkół; - włączenie pracodawców do tworzenia bazy szkół zgodnie z branżą pracodawcy oraz wykorzystaniem bazy pracodawców; - przygotowanie i popularyzacja projektów szkół modułowych z mobilną infrastrukturą
	Standaryzacja sposobu oceniania i systemu motywacyjnego kadry (dyrektorów i nauczycieli)	- opracowanie formularza samooceny pracy dyrektora; - opracowanie nowego regulaminu motywowania, z uwzględnieniem w nim: przyrostu osiągnięć uczniów, innowacyjności będącej odpowiedzią na potrzeby szkoły, wykorzystywania sprzętu (a nie tylko jego posiadanie)

Materiał roboczy przekazany do konsultacji

	Premiowanie dobrych praktyk	- popularyzowanie dobrych praktyk w środowisku lokalnym; - premiowanie dobrych praktyk: - uwzględnienie realizacji dobrych praktyk w regulaminie przyznawania nagród Prezydenta Miasta Gdańska i w dodatkach motywacyjnych dyrektorów szkół dla nauczycieli - opracowanie systemu wyróżniania pracodawców roku,
I. 2. Racjonalizacja sieci szkół i placówek	- Tworzenie optymalnej sieci i oferty szkół podstawowych i gimnazjów - Tworzenie optymalnej sieci szkół ponadgimnazjalnych z ofertą edukacyjną powiązaną z rynkiem pracy i szkolnictwem wyższym	- dostosowanie sieci szkół do sytuacji demograficznej środowisk lokalnych; - badanie potrzeb i tworzenie propozycji specjalnych programów dydaktyczno-wychowawczych realizowanych przez szkoły; - dostosowanie sieci szkół kształcących w zawodzie do potrzeb lokalnego rynku pracy, we współpracy z przedsiębiorcami, zgodnie z obszarami kształcenia zawodowego; - zapewnienie możliwości korzystania z trzech ścieżek edukacyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej
	Przeniesienie części kosztów obsługi do Centrum Usług Wspólnych (CUW)	- badanie obszarów kosztów kwalifikujących się do przeniesienia do CUW; - utworzenie sieci CUW
	Wykorzystanie zasobów lokalowych dla lokalnych potrzeb edukacyjnych i społecznych	- opracowanie zasad udostępniania zasobów lokalowych lokalnym organizacjom i mieszkańcom (w tym: punkty informacyjno-konsultacyjne, punkty wsparcia, boiska szkolne); - tworzenie placówek wsparcia dziennego na terenie niewykorzystanych szkół, stosownie do potrzeb mieszkańców – świetlice środowiskowe; - tworzenie form przedszkolnych w pustoszejących szkołach
	Pełniejsze wykorzystanie kompetencji kadry dla celów edukacyjnych i społecznych	- zaangażowanie kompetencji kadry nauczycielskiej w realizowanie projektów edukacyjnych i społecznych dla lokalnej społeczności; - tworzenie lokalnych ofert kształcenia ustawicznego
I.3 Podniesienie kompetencji kadry zarządzającej gdańskich placówek oświatowych	Podniesienie kompetencji zarządczych kadry dyrektorskiej	- podniesienie kompetencji dyrektorów z zakresu realizacji zadań wynikających z nadzoru; - zarządzanie zmianami w placówce; - optymalizacja wykorzystania zasobów lokalowych; - podniesienie kompetencji w zakresie dostosowania programów wychowawczych do potrzeb środowiska; - stworzenie sieci wsparcia dla dyrektorów szkół (w obszarach: prawnym, mediacji, komunikacji i innych)

	Budowanie pozycji szkoły w środowisku i określanie drogi jej rozwoju	- współpraca ze środowiskiem lokalnym; - wdrażanie koncepcji rozwoju szkoły
Cel strategiczny II. Dostępność edukacji wczesnodziecięcej		
Cele operacyjne	Działania	Poddziałania
II.1. Dostosowanie sieci przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego do lokalnych potrzeb (komplementarna oferta przedszkoli publicznych i niepublicznych)	Zapewnienie oferty przedszkolnej na obszarach dynamicznego rozwoju infrastruktury mieszkalnej	- przedszkola – tworzenie nowych placówek publicznych i niepublicznych we współpracy z podmiotami zewnętrznymi (konkursy, zlecanie zadań); - przygotowanie oferty partnerskiej współpracy dla podmiotów zainteresowanych realizacją wychowania przedszkolnego w różnych formach (działki i lokale, w drodze konkursów); - kampania informacyjna promująca edukację przedszkolną realizowaną przez różne podmioty
	Racjonalizacja wykorzystania istniejącej sieci przedszkolnej	- tworzenie zespołów przedszkole – szkoła podstawowa (w pustoszejących obiektach); - tworzenie oferty zajęć popołudniowych dostosowanej do potrzeb lokalnego środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem współpracy z organizacjami pozarządowymi; - promocja zróżnicowanej oferty przedszkolnej realizowanej w małych formach w istniejącej infrastrukturze; - współpraca i wymiana doświadczeń różnych podmiotów prowadzących różne formy opieki przedszkolnej,
	Różnorodność ofert dydaktyczno-wychowawczych	- promocja różnorodności ofert przedszkolnych, w tym innowacyjnych programów i projektów edukacyjnych oraz społecznych; - współpraca z uczelniami wyższymi w zakresie wykorzystywania dobrych praktyk polskich i zagranicznych, w codziennej pracy dydaktyczno-wychowawczej; - prowadzenie okienek przedszkolnych uwzględniających pedagogizację rodziców

Materiał roboczy przekazany do konsultacji

	Podniesienie kompetencji kadry pedagogicznej	- podniesienie kompetencji kadry w zakresie badań rozwojowych i oceny dojrzałości szkolnej dzieci oraz wczesnej diagnozy indywidualnego rozwoju; - podniesienie kompetencji w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju; - podniesienie kompetencji w zakresie wychowania emocjonalno-społecznego dzieci, w tym podstawy edukacji medialnej; - podniesienie praktycznych kompetencji nauczycieli w zakresie świadomego wykorzystywania innowacyjnych programów, projektów, rozwiązań w codziennej pracy dydaktyczno-wychowawczej w przedszkolu; - doskonalenie praktycznych kompetencji nauczycieli w zakresie współpracy z rodzicami; - uzyskiwanie przez nauczycieli nowych kwalifikacji do prowadzenia zajęć z zakresu języków obcych, informatyki, gimnastyki korekcyjnej
II.2. Objęcie dzieci przedszkolnych systemem badań rozwojowych i niezbędnymi działaniami	Badania rozwojowe przedszkolaków	- realizacja przesiewowych badań rozwojowych przedszkolaków 3-4 letnich i 5-latków (w zakresie: słuchu, wzroku, pracy analizatorów, rozwoju fizycznego i ruchowego); - badania rozwoju psychoruchowego; - badania dojrzałości szkolnej; - upowszechnianie zbiorczych wyników badań i zaleceń do realizacji wśród kadry pedagogicznej przedszkola
	Wczesne wspomaganie rozwoju	- udział specjalistów z poradni w przygotowaniu, monitoringu, realizacji i ewaluacji indywidualnych programów wczesnego wspomagania; - zapewnienie wsparcia psychologicznego i logopedycznego, stosownie do potrzeb; - prowadzenie różnorodnych zajęć z zakresu wspomagania rozwoju (z udziałem specjalistów)
	Wspieranie rozwoju talentów przedszkolaków	- realizacja programów promujących kreatywność; - realizacja programów wyławiania talentów przedszkolaków; - oferty przedszkolne dla dzieci utalentowanych (realizowane w przedszkolu, w którym dziecko przebywa, bez selekcjonowania przedszkoli) i tworzenie okazji do dzielenia się osiągnięciami dzieci utalentowanych
II.3. Udział rodziców we wczesnej edukacji i rozwoju dziecka	Uczestnictwo rodziców w tworzeniu i realizacji oferty dydaktyczno-wychowawczej	- upowszechnianie realizacji programu „Rodzic przedszkolaka”; - konsultowanie programu dydaktyczno-wychowawczego przedszkola z rodzicami i radą rodziców

przedszkolnego	• Angażowanie rodziców w badania rozwojowe i wsparcie rozwoju dziecka	• podnoszenie kompetencji rodziców w zakresie rozwoju dziecka, w tym poprzez wykłady i warsztaty; • edukacja rodziców w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju; • upowszechnianie wśród rodziców informacji o instytucjach i organizacjach pomocowych
Cel strategiczny III. Wysoka jakość edukacji szkolnej		
Cele operacyjne	Działania	Poddziałania
III.1. Podniesienie jakości i efektywności pracy szkół	• Podniesienie poziomu dydaktycznego	• wspieranie szkół w trafnych doborach programów nauczania oraz w tworzeniu własnych programów nauczania; • wsparcie początkującego nauczyciela obowiązkowym doradztwem metodycznym; • wspieranie metodyczne obejmujące budowanie indywidualnego warsztatu pracy nauczyciela; • wdrażanie wniosków wynikających z analizy wyników egzaminów zewnętrznych, zawodowych, wskaźnika EWD, ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej; • wdrażanie wniosków wynikających z analizy informacji zewnętrznych (konkursy, olimpiady, egzaminy, monitorowanie losów absolwentów na wszystkich poziomach edukacyjnych itp.); • rozwój innowacyjności w pracy dydaktycznej i wychowawczej; • wzbogacenie oferty doskonalenia zawodowego nauczycieli o formy rozwijające predyspozycje osobowościowe oraz platformę wymiany i korzystania z doświadczeń liderów
	• Wyrównywanie szans edukacyjnych	• podnoszenie kompetencji nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w zakresie diagnozy potrzeb oraz możliwości edukacyjnych i najbardziej efektywnych form pomocy; • doskonalenie nauczycieli w zakresie rozpoznawania potrzeb i możliwości edukacyjnych uczniów na wszystkich poziomach edukacji oraz wspierania rozwoju ich możliwości; • stworzenie i aktualizacja bazy lokalnej pomocy specjalistycznej w zakresie diagnozy i tworzenia indywidualnych programów edukacyjnych; • stworzenie bazy specjalistycznych pomocy dydaktycznych i sposobu ich dystrybuowania

	• Podniesienie poziomu kształcenia kompetencji kluczowych	• podniesienie poziomu rozwoju kompetencji kluczowych (przyjętych przez Parlament Europejski w 2006 r.): 1) porozumiewanie się w języku ojczystym, 2) porozumiewanie się w językach obcych, 3) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, 4) kompetencje informatyczne, 5) umiejętność uczenia się, 6) kompetencje społeczne i obywatelskie, 7) inicjatywność i przedsiębiorczość, 8) świadomość i ekspresja kulturalna; • budowanie przez szkoły oferty zajęć pozalekcyjnych wspomagających rozwój kompetencji kluczowych
	• Wsparcie ucznia zdolnego	• współpraca z uczelniami w zakresie: ○ tworzenia i realizacji programów rozbudzających pasje oraz rozwijających talenty i zainteresowania uczniów; ○ tworzenie możliwości dalszego rozwoju i wsparcia. • system stypendialny dla uczniów zdolnych; • organizacja obozów letnich z programami adresowanymi do szczególnie uzdolnionych (w tym dla absolwentów konkursów Gdańskie Lwy i laureatów konkursów ujawniających talenty); • organizacja zajęć rozwijających zainteresowania i pasje uczniów oraz dla uczniów wybitnie uzdolnionych; • opracowanie programów wspólnie z gdańskimi placówkami naukowo-technologicznymi
	• Wzmocnienie funkcji wychowawczej szkoły	• wspieranie szkół w tworzeniu i realizacji programów wychowawczych; • określenie roli rodziców w życiu szkoły oraz modelu współpracy rodziców z nauczycielami i dyrekcją szkoły; • podnoszenie świadomości i kompetencji nauczycieli w zakresie stopniowego przekazywania uczniom odpowiedzialności za własne decyzje i ich konsekwencje (głównie w obszarze edukacyjnym); • wzmocnienie współpracy z instytucjami mogącymi wspierać szkołę w zakresie bezpieczeństwa (np. z: policją, centrum interwencji kryzysowym); • realizacja skutecznych programów profilaktycznych w szkołach na wszystkich poziomach edukacji; • doskonalenie kompetencji opiekuńczych, wychowawczych i komunikacyjnych nauczycieli,

Materiał roboczy przekazany do konsultacji

	Indywidualizacja profili dydaktyczno-wychowawczych szkół	- wspieranie szkół w poszukiwaniu własnej tożsamości, - docenianie i popularyzowanie osiągnięć szkoły o uznanym profilu dydaktyczno-wychowawczym w środowisku lokalnym i międzynarodowym
III.2. Podniesienie atrakcyjności, jakości i efektywności szkolnictwa zawodowego	Dostosowanie oferty kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy	- dostosowanie sieci szkół i placówek kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy, we współpracy z pracodawcami, zgodnie z obszarami kształcenia zawodowego; - opracowanie wzorca monitorowania losów absolwentów; - utworzenie platformy wymiany efektów badań i analiz wykonanych przez instytucje naukowo-badawcze, szkoły, instytucje rynku pracy, pracodawców; - objęcie uczniów gimnazjów doradztwem zawodowym (indywidualnym i grupowym); - przygotowanie – razem z pracodawcami – oferty doskonalenia zawodowego nauczycieli zawodu i staży zawodowych w zakresie nowoczesnych technologii i materiałów,
	Rozwijanie współpracy ze szkołami wyższymi i/lub instytutami naukowo-badawczymi, instytucjami rynku pracy oraz pracodawcami	- opracowanie i wdrożenie modelu współpracy szkół zawodowych z pracodawcami: - powołanie rad programowych w szkołach zawodowych, - podnoszenie świadomości pracodawców i producentów dotyczących ich roli w kształceniu młodzieży, w tym społeczna odpowiedzialność za proces kształcenia
III. 3. Upowszechnianie innowacyjności	Innowacyjność w pracy dydaktycznej i wychowawczej	- podniesienie poziomu kompetencji nauczycieli w zakresie wykorzystywania innowacyjnych metod w pracy dydaktycznej i wychowawczej (monitoring efektywności wdrożeń); - nagradzanie i upowszechnianie innowacyjnej działalności nauczycieli – opracowanie systemu motywacyjno-promocyjnego - popularyzacja metod partycypacyjnych i projektowych w obszarze edukacji; - wykorzystywanie innowacyjnej oferty dydaktyczno-wychowawczej i upowszechnianie dobrych praktyk realizowanych przez organizacje pozarządowe, - współpraca z uczelniami wyższymi w zakresie popularyzowania sprawdzonych innowacji i działalności eksperymentalnej
	Innowacyjność w organizacji pracy szkoły	podnoszenie kompetencji dyrektorów szkół w zakresie wykorzystywania innowacyjnych metod zarządzania placówkami oświatowym i organizacji procesu dydaktycznego

III.4. Zapewnienie kompleksowej edukacji dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej	Całościowe wsparcie ucznia niepełnosprawnego i przewlekle chorego w szkołach ogólnodostępnych na wszystkich poziomach	- całościowe wsparcie procesu edukacji dzieci niepełnosprawnych pozostających w integracji we współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami pomocy dzieciom; - zapewnienie wsparcia doradztwem metodycznym nauczycieli szkół ogólnodostępnych z zakresu kształcenia specjalnego; - zapewnienie dziennej opieki (światlicowej) dla dzieci niepełnosprawnych; - indywidualizacja wsparcia dziecka niepełnosprawnego odpowiednio do potrzeb; - zapewnienie opieki medycznej w placówkach, gdzie przebywają dzieci niepełnosprawne oraz asystentów osób niepełnosprawnych
	Pełna oferta edukacyjna i wsparcie w ramach szkolnictwa specjalnego na wszystkich poziomach	- całościowe wsparcie procesu edukacji dzieci niepełnosprawnych pozostających w placówkach specjalnych we współpracy ze specjalistycznymi ośrodkami pomocy dzieciom; - przekształcenie edukacji przyszpitalnej - dostosowanie zadań szkół przyszpitalnych do potrzeb uczniów przewlekle chorych i długości okresu hospitalizacji; - zapewnienie możliwości realizacji edukacji na trzech ścieżkach edukacyjnych począwszy od szkoły podstawowej a skończywszy na kształceniu ustawicznym; - podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie edukacji osób niepełnosprawnych o różnych potrzebach i możliwościach; - poprawa warunków realizacji edukacji osób niepełnosprawnych (likwidacja barier, podręczniki i sprzęt specjalistyczny); - współpraca z pracodawcami i PFRON prowadząca do przygotowania oferty o charakterze przedsiębiorstw przystosowanych; - powołanie przy PUP zespołu doradców zawodowych dla osób niepełnosprawnych
	Kompleksowe wsparcie edukacji dzieci i młodzieży wielorako, głęboko niepełnosprawnej	- uzupełnienie systemu wsparcia o formy dziennej aktywności z elementami pracy i form uczenia się przez całe życie; - współpraca z pracodawcami i PFRON prowadząca do przygotowania oferty o charakterze centrów aktywności przez pracę
	Budowa oferty kształcenia ustawicznego niepełnosprawnych	- utworzenie instytucji kształcenia ustawicznego dla osób niepełnosprawnych; - przygotowanie oferty dla różnie niepełnosprawnych
III.5. Indywidualizacja procesu kompleksowego wspierania szkoły w rozwoju	Zorganizowanie i wdrożenie systemu kompleksowego wspierania szkoły (wg metodologii wypracowanej przez zespół w ramach projektu „System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganie szkół”)	- przygotowanie i realizacja kompleksowej oferty działań służących rozwojowi konkretnej szkoły w wybranych obszarach (na podstawie diagnozy jej potrzeb, poprzez planowanie, wspieranie i monitorowanie działań aż do ich ewaluacji); - organizacja sieci współpracy przedmiotowych i problemowych – wspieranie szkół poprzez organizację współpracy w zakresie wymiany doświadczeń grup dyrektorów, nauczycieli przedmiotów, pedagogów i psychologów szkolnych

Cel strategiczny IV. Uczestnictwo dzieci i młodzieży w życiu społecznym w czasie szkolnym i pozaszkolnym		
Cele operacyjne	Działania	Poddziałania
IV.1. Zaangażowanie dzieci i młodzieży w zdrowe i aktywne spędzanie czasu wolnego	Sport w szkole i osiedlu	- kontynuacja realizacji programu lokalnych animatorów sportu na obiektach z uwzględnieniem realizacji projektów integracyjnych dla korzystających z tych obiektów; - kontynuacja działalności Dzielnicowych Centrów Sportu w szkołach i obiektach GOKF dla różnych grup wiekowych; - uatrakcyjnienie programowej i pozalekcyjnej oferty sportowej poprzez jej zróżnicowanie na podstawie potrzeb dzieci i młodzieży, w tym m. in. realizowanie odpowiednich form zajęć pozalekcyjnych dla dzieci otyłych i zagrożonych otyłością, przygotowanie oferty zajęć dla dzieci z grupy o złożonych wadach postawy, - opracowanie ogólnomiejskich zasad korzystania ze szkolnej infrastruktury sportowej przez lokalne społeczności i organizacje pozarządowe; - promowanie aktywnego, rodzinnego stylu spędzania czasu wolnego; - upowszechnianie nauki pływania i tworzenie infrastruktury do jej realizacji
	Turystyka i krajoznawstwo	- promocja oferty Gdańskiego Ośrodka Kultury Fizycznej oraz oferty organizacji pozarządowych i klubów; - promocja zdrowego stylu spędzania czasu wolnego, w tym poprzez turystykę rowerową i różnorodną ofertę turystyczną; - współpraca z rodzicami w zakresie przygotowywania i realizacji oferty turystyczno-krajoznawczej dla uczniów;
	Edukacja morska	- promocja tworzenia szkolnych kół edukacji morskiej realizujących programy z zakresu pogłębiania wiedzy o mieście „od strony morza” i roczne projekty z uwzględnieniem realizacji szkoleń dla uczniów i nauczycieli - organizacja letniego wypoczynku (np. półkolonii pod żaglami)
	Edukacja zdrowotna	- przygotowanie i realizacja programu edukacji zdrowotnej z uwzględnieniem promocji postaw i problemów, w tym: cykliczne spotkania dla rodziców ze specjalistami (konferencje, warsztaty, wykłady), zajęcia dla uczniów w szkołach, organizacja konferencji tematycznej, - eliminacja ze sklepików szkolnych niezdrowego żywienia (przeprofilowanie sklepików); - zachowanie poziomu zdrowotności posiłków podawanych w szkole

IV. 2. Uczestnictwo dzieci i młodzieży w kulturalnym życiu miasta	Edukacja kulturalna, w tym budowanie poczucia tożsamości z Gdańskiem i regionem nadbałtyckim, na wszystkich poziomach edukacyjnych	- kontynuacja realizacji systemowych programów edukacji kulturalnej na różnych poziomach edukacyjnych, w tym wspieranie finansowe i organizacja warsztatów dla nauczycieli edukacji kulturalnej w szkołach (moderowanie sieci nauczycieli edukacji kulturalnej) oraz realizacja Olimpiady Wiedzy o Gdańsku, - wspieranie promocji oferty edukacji twórczej i kulturalnej gdańskich ośrodków wśród uczniów i rodziców (muzea, świetlice środowiskowe, domy kultury, biblioteki, organizacje pozarządowe) – szkoła centrum informacji o lokalnej ofercie spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych; - opracowanie ogólnomiejskich zasad udostępniania zasobów szkoły dla realizacji zajęć pozalekcyjnych dla uczniów przez podmioty zewnętrzne;
IV. 3. Kształtowanie postaw obywatelskich poprzez uczestnictwo	Upowszechnianie wolontariatu i wiedzy o NGO	- wolontariat – realizacja programu wzmacniania liderów wolontariatu; - podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej i dyrektorów w zakresie pracy wolontarystycznej; - promocja działalności Regionalnego Centrum Wolontariatu (koordynator pracy wolontarystycznej); - kontynuacja konkursu „Wolontariusz roku”
	Wspieranie młodzieży w realizacji własnych pasji oraz działań lokalnych liderów aktywności młodzieżowej i wykorzystanie potencjału ich inicjatyw	- regranting inicjatyw młodzieżowych prowadzony przez młodzież; - stworzenie miejsca autokreacji młodzieży, którego działalność określa i realizuje sama młodzież ; - inicjowanie międzynarodowych wymian młodzieży o podobnych pasjach (stworzenie systemu)
	Upowszechnianie wiedzy o lokalnej samorządności i mechanizmów demokratycznych (prowadzenie dialogu z młodzieżą)	- wspieranie prowadzenia młodzieżowych platform dyskusyjnych - FORA DIALOGU z uwzględnieniem różnorodności form i grup - Młodzieżowa Rada Miasta; - realizacja lekcji lokalnej samorządności dla klas gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z wykorzystaniem aktywizujących metod nauczania; - podnoszenie kompetencji nauczycieli przedmiotów humanistycznych w zakresie funkcjonowania współczesnych mediów i reklamy, organizacja warsztatów dla młodzieży, - upowszechnianie informacji o działaniach miasta związanych z aktywizacją rodziny (zakładki na szkolnych stronach internetowych); - aktywny udział młodzieży w obchodach rocznicowych – przygotowanie oferty tematycznych konkursów/zabaw dla dzieci i rodzin

Cel strategiczny V. Powszechność i efektywność uczenia się przez całe życie		
Cele operacyjne	Działania	Poddziałania
V.1. Rozwój kompleksowej oferty uczenia się przez całe życie	Kształtowanie postaw uczenia się przez całe życie	- promocja postawy uczenia się przez całe życie na wszystkich poziomach edukacyjnych; - promowanie roli doradztwa w wyborze właściwej drogi edukacyjnej i rozwoju zawodowego; - promocja współczesnego modelu kariery edukacyjnej (edukacja wszystkich); - promowanie i informowanie o wartościach uczenia się na wszystkich etapach i w różnorodnych formach edukacyjnych; - promowanie i upowszechnianie przykładów „dobrych praktyk” powstających na gruncie krajowym i europejskim
	Utworzenie kompleksowej oferty uczenia się przez całe życie odpowiadającej potrzebom rynku pracy i rozwojowi mieszkańców	- wspieranie w tworzeniu programów kształcenia i dostosowywanie ich do potrzeb osób dorosłych i rynku pracy; - systematyczne aktualizowanie programów - wprowadzanie innowacyjnych metod nauczania i uczenia się, w tym wykorzystujących nowoczesne technologie teleinformatyczne
V.2. Doskonalenie kadry pedagogicznej dla różnych form uczenia się przez całe życie	Opracowanie i wdrożenie programów przeprofilowania i przekwalifikowania zawodowego nauczycieli	- doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej, w tym tych, które pozwalają realizować ideę uczenia się przez całe życie; - opracowanie szerokiej, dostosowywanej do potrzeb, oferty szkoleniowo-doradczej dla nauczycieli oraz jej stały monitoring
	Wykorzystanie zasobów kadrowych różnych instytucji krajowych i zagranicznych na rzecz uczenia się przez całe życie	- zwiększenie zaangażowania jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pracodawców i innych partnerów społecznych w prowadzeniu wspólnej polityki w zakresie programowania, organizowania, finansowania uczenia się przez całe życie; - zaangażowanie środowisk naukowych i badawczych w proces uczenia się przez całe życie, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia na odległość oraz współpracy z odpowiednimi środowiskami i instytucjami w innych krajach; - stworzenie zespołów doradczych przedstawicieli różnych instytucji odpowiadających konkretnemu obszarowi kształcenia
V.3. Tworzenie lokalnych strategii i rozwijanie dialogu społecznego na rzecz uczenia się przez całe życie	Wykorzystanie dobrych praktyk i tradycji do przeprowadzenia lokalnej debaty i przyjęcia strategii działań	- wykorzystanie dostępnych zasobów badań dot. zjawiska w celu podejmowania debat - stworzenie platformy wymiany poglądów i dialogu społecznego w odniesieniu do uczenia się przez całe życie; - monitorowanie wdrażania strategii rozwoju uczenia się przez całe życie

VI. Monitoring – w odniesieniu do poszczególnych zadań:

- 1) określenie harmonogramu,
- 2) wskazanie osób odpowiedzialnych,
- 3) narzędzia monitoringu,
- 4) koszty,
- 5) mierniki i wskaźniki.

PROJEKT